

Bomenbond Rijnland: Jaarverslag 2025

Vast te stellen in de ALV van 13 juni 2026

Lustrumjaar

In 2025 hebben we ons [30-jarig bestaan gevierd](#) en wel met een gedicht van de Leidse stadsdichter Raymond Tilma, een lezing van professor Barbara Gravendeel over 435 jaar onderzoek naar bomen in Leiden een dichtwedstrijd, een paneldiscussie over de geschiedenis van de Bomenbond en een bomenquiz. Sleutelstad zette [dit bericht](#) in haar nieuws.

In 2025 zijn we verder actief geweest in Leiden, Voorschoten, Oegstgeest, Leiderdorp, Zoeterwoude en Katwijk. In alle gemeenten hebben we in augustus 2025 de deelnemende politieke partijen een plan meegegeven met 10 punten voor bomen in de gemeente om in hun verkiezingsprogramma voor de gemeenteraad op te nemen.

Tak Leiden

In Leiden hebben we een maandelijks overleg met de ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor het bomenbeleid en het groenbeheer. Hier kunnen we allerhande incidenten bespreken en meedenken met oplossingen. Daarnaast wordt onze mening gevraagd bij inspraakprocedures over projecten. Dit voorkomt veel bezwaar- en beroepsprocedures en dus kosten. Daarbuiten waren we betrokken bij enkele lopende projecten, hebben we diverse andere activiteiten ondernomen, zienswijzen en bezwaren ingediend.

Bomenkapbalans 2024 Leiden: verdubbeling kap ten opzichte van 2023

In 2025 schreven we een [persbericht](#) over de bomenkap in het afgelopen jaar in Leiden. Hiermee uitten we onze zorgen over de stijging van het aantal gekapte bomen in de stad.

Bomenkap Valdezstraat

Aan de voorgenomen bomenkap aan de Valdezstraat hebben we veel tijd besteed. Uiteindelijk hebben we geen bezwaar gemaakt tegen de kap. Een uitgebreid verslag leest u [hier](#).

Beheerkap: de BBR kijkt kritisch mee naar de 'kwarrende' bomen die op de lijst komen voor beheerkap. In 2025 is er twee keer een beheerkaplijst gepubliceerd: in mei een lijst met 102 bomen en in augustus een lijst met 84 bomen. Voor de ledenvergadering maakte we een [presentatie](#) over onze bevindingen over de eerste vier kaplijsten sinds de aanvang in 2024. Enkele kritiekpunten zijn: bij de lijsten zijn geen kaarten bijgevoegd met de locaties van de te kappen bomen; voor de herplant worden soms boomsoorten voorgesteld die minder geschikt zijn voor de desbetreffende locatie; bij het kappen van bomen in bosplantsoenen worden geen nieuwe bomen ter compensatie aangeplant, maar vertrouwt de gemeente erop dat zaailingen op den duur voor nieuwe bomen zorgen. Naar aanleiding van onze inbreng worden soms bomen gespaard en soms andere soorten aangeplant ter compensatie.

Jan van Goyenkade: Naast een aantal bewoners heeft ook de BBR een (proforma)bezwaar ingediend tegen de kap van vier Leylandcipressen die schade zouden oplopen bij het vervangen van de beschoeiing aan de Jan van Goyenkade. Na overleg met de gemeente is de vergunning alsnog ingetrokken. De bomen blijven behouden.

Polderpark Cronesteyn: samen met Stichting Groen Cronesteyn hebben we de beheerplan die eind 2024 heeft plaatsgevonden in het polderpark bekeken. We constateerden dat er op enkele plaatsen wel erg rigoureuus gekapt was. Om deze reden hebben we een voorstel gedaan voor compensatie en aanplant van extra bomen. De gemeente is met dit plan aan de slag gegaan: in 2026 worden in totaal 200 veren (jonge boompjes) geplant; dit heeft meer kans van slagen dan grotere exemplaren.

Beleid voor populieren: begin 2026 zijn we gevraagd mee te denken bij het opstellen van een beleid voor populieren in de stad. De [Richtlijn takbreuk populieren van de WUR](#) is als basis genomen. Het beleid is nog niet gepubliceerd.

Vervangen Leidse kademuren: De komende (10) jaren worden de [kademuren](#) in de gehele binnenstad vernieuwd. Dat gaat gepaard met een aanpak van de bomen. Groeiplaatsen en drainage worden verbeterd, boomspiegels worden waar mogelijk groter gemaakt en voor bomen die vervangen moeten worden zullen soorten worden aangeplant die goed kunnen groeien in een warmer wordende stad. Er hebben al pilots plaatsgevonden bij de Steenschuur en bij de Herengracht. Dat zijn ook de grachten die volgend jaar als eerste worden aangepakt. De projectdefinitie omvat de kade én de bijbehorende bomen. De bedoeling is meer boomkroonvolume in verband met tegengaan hitte-stress.

De kademuren zien er in profiel in Leiden totaal anders uit dan in bijvoorbeeld Amsterdam of Delft. In Leiden zijn de stenen muren die je vanaf het water ziet façades die tegen - en op - een betonnen beschoeiing zijn plaatst (uit de jaren tachtig). Geen eeuwenoude muren dus zoals in andere steden.

Haarlemmerweg en Heemparkweg

Dat gekapte bomen niet worden gecompenseerd met bomen is ons een doorn in het oog. De Heemparkbrug (naar Oegstgeest) en de Haarlemmerweg, waar kadewerkzaamheden plaatsvonden liggen beide in een [molenbiotop](#). De regels voor molenbiotopen zijn streng en er mogen daar geen bomen teruggeplant worden. Ondanks dat de bomenverordening zegt 'Te vellen houtopstanden binnen een molenbiotop worden buiten de binnenste 100 meter van de molenbiotop gecompenseerd.' hebben wij de gemeente niet kunnen bewegen hieraan te voldoen ([zie lid 3 van artikel 3.6.1.8 Vfl](#)). Er wordt nu gecompenseerd met hakhoutbosjes en struiken.

Uniper

Enkele platanen aan de Langegracht moeten mogelijk wijken vanwege een toekomstige (nood)vervanging van Unipermachines (Uniper verwarmt een groot deel van de woningen). De machines moeten eens in de 20 jaar vervangen worden. Door de nieuwbouw aan de Langegracht aan de kant van het Papegaaisbolwerk (verwacht 2028) kan het zwaar transport de draai niet meer maken. Uniper is naar de Raad van State gegaan en de gemeente kijkt of ze er onderling uit kunnen komen. Wij hebben kritische vragen gesteld: totdat de machines daadwerkelijk vervangen moeten worden kunnen de platanen blijven staan (dat zou ook in noodgevallen moeten kunnen).

Zienswijze Werfpop

In maart 2025 schreef de Bomenbond Rijnland een [zienswijze](#) in verband met de vergunningaanvraag voor Werfpop, een jaarlijks terugkerend popfestival, dit jaar gepland op zondag 13 juli 2025. De Bomenbond Rijnland vroeg de Gemeente Leiden om voor dit jaar en de daaropvolgende jaren voor dit evenement te zoeken naar een andere locatie met verharde ondergrond, zoals een van de pleinen in Leiden of een sportterrein. Helaas is dat voor dit jaar niet gebeurd.

Meldpunt Bomen in de knel

Bomen op bouwplaatsen lijden regelmatig schade door onvoorzichtige uitvoeringswerk. Officieel moet een uitvoerder zich houden aan de voorschriften in het Handboek Bomen (van het Norminstituut bomen). Dat betekent dat de aannemer moet werken volgens een goedgekeurd werkplan. Deze staan samengevat in de [tien geboden voor bouw of aanleg bij bomen](#) van de Bomenstichting. Door ons aandringen wordt er sinds 2023 beter toezicht gehouden. Toch gaat het nog weleens mis. We hebben daarom een meldpunt geopend om misstanden snel door te geven: meldingenleiden@bomenbondrijnland.nl. We hebben afspraken gemaakt met de gemeente om snel te kunnen reageren op situaties waarin bomen op bouwplaatsen in de knel komen of soms zelfs zonder vergunning zijn gekapt! Onze ervaringen met deze snelle interventies zijn hoopgevend.

Overleg met [Bomenstichting Den Haag](#): om kennis uit te wisselen en elkaars werkwijze en activiteiten beter te leren kennen, zijn we op bezoek geweest bij de Haagse Bomenstichting.

Tuinmiddag The Field

The Field is een community met een zaal en een tuin eromheen nabij het station Centraal in Leiden. Er is ook een bomenhub. Het is inmiddels een bekend adres voor onze ledenvergaderingen. We mogen tegen geringe kosten van de ruimte gebruikmaken en willen en graag iets terugdoen. Op 10 juli heeft de Bomenbond Rijnland meegedaan met een tuinwerkdag waar onderhoud werd gepleegd en nieuwe aanplant geplant.

30 bomen geplant

We hebben [vijftien lijsterbesbomen](#) geplant in [Park Matilo](#). Dit deden we samen met het Stadslab in het kader van de aanplant van 450 bomen in 2025, ter ere van het 450-jarig bestaan van de 3 October Vereniging (in 2024) en de Universiteit Leiden (in 2025). De andere [15 bomen](#) hebben we in Oegstgeest geplant vlak bij het Groene kerkje.

Tak Leiderdorp

Sinds 2023 participeren we weer in het groenoverleg van Leiderdorp, waar de gemeente overlegt met natuurorganisaties over het groenbeleid van de gemeente. We zijn verheugd dat in het nieuwe coalitieakkoord aandacht is voor duurzaamheid en dat er een nieuw bomenbeleidsplan aangekondigd wordt. We houden de komende jaren goed in de gaten of dat ook echt tot stand komt.

Sinds begin 2025 praten we actief mee over Leidse Ring Noord. We hebben meerdere gesprekken gevoerd. Inmiddels heeft de aannemer een mooi en gevarieerd concept-herplantplan met ons besproken. Bijna het totale aantal bomen dat moet worden herplant staat in het plan. De BBR heeft aangegeven liever grote bomen (dat kan daar nog) in plaats van 2 kleine bomen te planten om maar aan het aantal te komen. Hopelijk neemt de nieuwe wethouder Groen (en Verkeer) dit plan over. Het onderhoud en de zorgplicht voor al deze mooie nieuwe herplant gaat op een bepaald naar de gemeente Leiderdorp. We hebben geadviseerd om in het “overdrachtsdocument” aan de gemeente duidelijk op te nemen hoe het onderhoud gedaan zou moeten worden en welke bomen oud mogen worden.

Tak Oegstgeest

De tak Oegstgeest is actief. Leden zijn alert op ontwikkelingen en hebben goede contacten met de gemeente, waardoor er snel geschakeld kan worden. Ook krijgen we alle kapaanvragen voordat deze officieel worden gepubliceerd, zodat we tijdig aan de bel kunnen trekken (in een aantal gevallen hebben we een bedenking gestuurd). Dit alles is een blijk van groot onderling vertrouwen.

In de herfst van 2025 hebben we samen met de gemeente Oegstgeest en [Meer Bomen Nu](#) de handen ineengeslagen om [zaailingen](#) die anders verloren zouden gaan, een tweede leven te geven.

Verder hebben we een nagesprek gehad over de ontwikkelingen rond de Kwaaklaan om het groen te redden. Helaas hebben wij geconstateerd dat na dit gesprek (in 2026) er toch veel kap- en snoeiwerk is gebeurd. Omdat het particulier terrein is, kunnen wij hier niet veel aan doen.

Ook houden we de ontwikkelingen in de Geesten in de gaten, vaak na een waarschuwing van de Stichting Behoud Wilhelminapark en Geesten. Het bestemmingsplan is goedgekeurd, maar de bouw van villa's is nog niet begonnen. Toch zijn er al 11 monumentale bomen gekapt, waarvoor echter een vergunning was afgegeven. Dit hebben wij te laat geconstateerd, anders hadden we bezwaar gemaakt.

Verder is de gemeente Oegstgeest al een tijd bezig om diverse beheer en onderhoudstaken bij de sportverenigingen neer te leggen. Hiervoor worden overeenkomsten gesloten tussen de gemeente en de sportverenigingen. Wij hebben de indruk dat een en ander goed geregeld is. Er vindt ecologisch onderzoek plaats, onder andere naar vleermuisroutes. In dat onderzoek worden ook adviezen voor te planten bomen en struiken gegeven.

Op een aantal percelen in de gemeente zijn plannen in voorbereiding voor woningbouw. Na bewonerscontact aangaande de plannen bij de KPN centrale, hebben we een brief aan de gemeente gestuurd met het verzoek om in nieuwbouwplannen rekening te houden met bestaande bomen.

In 2025 is er begonnen met een langjarige investering in groen door de gemeente. Onderdeel hiervan is zowel grootschalige snoei als nieuw aanplant. We hebben de gemeente geïnterviewd en dit verwerkt in een [achtergrondartikel](#).

Tak Voorschoten

Inspraak over bezuinigingen op groenbeheer

Na onze inspraak in de gemeenteraad is de bezuiniging op groenbeheer teruggedraaid. Een verslag vindt u [hier](#).

Vlietland

Samen met de Vrienden van Vlietland, het Burgerinitiatief Vlietland en de AVN zetten wij ons al jaren in voor behoud van een groen Vlietland-Noord. De gemeente Leidschendam zou in 2024 een gewijzigd bestemmingsplan behandelen om in natuur- en recreatiegebied Vlietland 222 vakantie villa's, 569 parkeerplaatsen en een 900 meter lange, 60 meter brede, 12 meter hoge grondwal aan te leggen. Dit zal ten koste gaan van 8000 bomen. Wij schreven mee aan publicaties, spraken in bij vergaderingen van Provinciale Staten en de gemeente Leidschendam-Voorburg. In juli 2024 werd bekend dat de Omgevingsdienst Haaglanden besloot om ontwikkelaar Dutch Lake Residence (DLR) geen natuurvergunning te geven vanwege de aanwezigheid van de boommarter. Ook zijn er andere beschermde diersoorten. DLR maakte bezwaar tegen dat besluit. Op 5 december 2024 vond een hoorzitting plaats door de bezwaarcommissie van de provincie. De organisaties, dus ook de Bomenbond, spraken hier uiteraard in. In februari 2025 bleek dat het besluit van de ODH van kracht blijft.

De gemeente Leidschendam- Voorburg heeft de behandeling van het te wijzigen bestemmingplan tot 2026 uitgesteld.

Na het [zogenaamde onderhoud](#) in Vlietland door DLR, oftewel de vernietiging van het leefgebied van de boommarter en andere soorten, namen we op 17 december 2025 deel aan het '[Monument voor](#)

[alle gesneuvelden in Vlietland](#)’ om stil te staan bij wat hier verdwijnt, en bij wat beschermd had moeten worden.

Op woensdag 21 mei [sprak](#) de Bomenbond, samen met het Burgerinitiatief Vlietland en de AVN, in bij de Provinciale Staten over Vlietland.

We hebben ook in 2025 meerdere keren ingesproken in de gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg over natuurgebied Vlietland-Noord, onder andere vanwege de Omgevingsvisie, waarin het aspect natuur in Vlietland-Noord niet als waarde werd benoemd. Ook werden beweringen gedaan die niet klopten. Met de inspraak werd niets gedaan door het college.

Omgevingsvisie Voorschoten

Ook Voorschoten stelde een Omgevingsvisie samen, net als andere gemeenten. We waren uitgenodigd voor avonden waarop burgers en organisaties mee konden praten hierover. Wij hebben hieraan deelgenomen en vooral de focus voor alle beleidsdomeinen gelegd op het belang van biodiversiteit en klimaatadaptatie. Ook hebben wij hierover ingesproken in de raadscommissie Wonen, Ruimte, Groen. We hebben daar ook aangegeven dat Vlietland-Noord een natuur- en recreatiegebied is, zoals oorspronkelijk in de Omgevingsvisie stond, en niet slechts een recreatiegebied, een formulering die op verzoek van het college van de gemeente Leidschendam-Voorburg en Recreatiecentrum Vlietland later was opgenomen. De gemeenteraad steunde unaniem een amendement, waarin de oorspronkelijke formulering terug was gebracht, onder het motto: Vlietland-Noord is niet ons grondgebied, maar wel ons natuurgebied. Onze inbreng: [Document voorschoten - 2844.11. Zienswijze Bomenbond - iBabs Publieksporaal](#) Voorschoten.pdf.

Tenslotte hebben wij waar mogelijk deelgenomen aan de ambtelijk overleggen van de werkgroep groen van Vrienden van Voorschoten met de ambtelijke organisatie over het groenbeheer.

Tak Zoeterwoude

Medio 2025 werd de BBR benaderd door een aantal [actieve bewoners van de Vogelweide](#) in Zoeterwoude. Bij de aanleg van een nieuw riool en een herinrichting van de wijk wil de gemeente zo’n 65% van alle bomen in de wijk kappen en slechts voor een deel vervangen. Naar onze mening is er geen onderzoek geweest of de bomen behouden kunnen worden en compensatie ontbreekt. We hebben de bewoners bijgestaan met brieven aan de wethouder, [inspreken in de raadsvergadering](#), flyeren, een petitie starten en handtekeningen ophalen. Pogingen om met de gemeente te overleggen hebben helaas tot niets geleid. In september 2025 hebben we de leden in een speciale ledenraadpleging instemming gevraagd voor het maken van juridische kosten. Vervolgens hebben we samen met de bewoners en met hulp van jurist Ines Verbeek een stevig bezwaarschrift ingediend. Op 11 februari 2026 vond de hoorzitting plaats. De bezwaarcommissie heeft ons (grotendeels) gelijk gegeven: het college moet het besluit beter motiveren.

Tak Katwijk

De tak Katwijk (met inbegrip van Valkenburg) is nog geheel in opbouw. Katwijk is de meest versteende gemeente van Nederland dus versterken en uitbreiden van groen is hier hard nodig! In december hebben wij een bijeenkomst belegd met verschillende mensen die zich op de een of andere wijze inzetten voor het behoud van bomen. Dit onder andere naar aanleiding van de bestemming van de Kwakelwei in Katwijk en enkele te kappen bomen in Katwijk.

Verder speelt nog steeds de dreigende bomenkap rond de militaire barakken, waartegen we in in 2024 inspraak hebben geleverd.

Bestuur en vereniging

Eind 2025 telde de vereniging 272 leden, waarvan ca. twee derde uit Leiden. We hielden twee Algemene Ledenvergaderingen, op 10 mei en 22 november 2025. De ALV heeft op voordracht van het bestuur besloten de statuten te wijzigen. Dit moet nog zijn beslag krijgen.

Het bestuur bestond ultimo 2025 uit:

Monique Lamers – voorzitter / tak Voorschoten

Tessa Virág – secretaris / tak Leiden

Onno Prillwitz – penningmeester / tak Katwijk

Corine Hamer – algemeen lid / tak Leiderdorp

Eduard Groen – algemeen lid / tak Leiden

Dick de Vos – algemeen lid / tak Leiden

Gerben de Boer – aspirant bestuurslid / tak Oegstgeest

Communicatie/PR

In 2025 brachten we twee nieuwsbrieven uit. Om meer inwoners van ons kerngebied te interesseren, staan we regelmatig bij publieke evenementen, zoals op 14 juni 2025 de Leidse Bijenmarkt aan de Zoeterwoudse Singel en op 13 september 2025 het *Weekend van Voorschoten*. We hebben veel contacten gelegd en uitleg gegeven over onze vereniging. Enkelen zijn meteen lid geworden.